

NARODNA BANKA SRBIJE

SEKTOR ZA DEVIZNE POSLOVE
ODELJENJE ZA UPRAVLJANJE DEVIZNIM REZERVAMA

**PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM
FINANSIJSKOM TRŽIŠTU**
13–24. novembar 2017.

Decembar 2017.

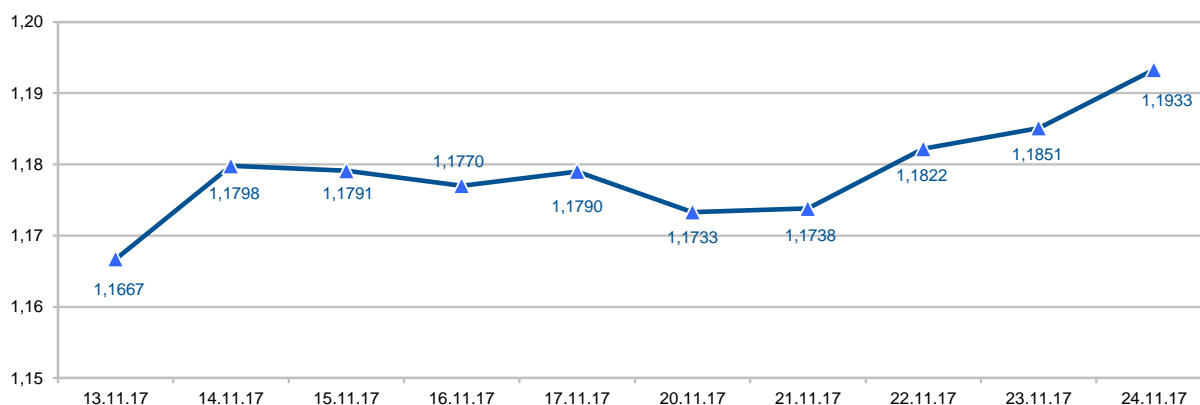
Pregled i predviđanje referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

	Referentna kamatna stopa (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Očekivanje (u %)
I Evropska centralna banka	0,00	-0,05	10. 3. 16.	14. 12. 17.	\
II Federalne rezerve	1,00-1,25	+0,25	14. 6. 17.	13. 12. 17.	1,25-1,50
III Banka Engleske	0,50	+0,25	2. 11. 17.	14. 12. 17.	0,50
IV Banka Kanade	1,00	+0,25	6. 9. 17.	17. 1. 18.	1,25
V Narodna banka Švajcarske	(-1,25%) - (-0,25%)	-0,50	15. 1. 15.	14. 12. 17.	\

Izvor:
Bloomberg LP.

1. Kurs EUR/USD

Kurs EUR/USD
(dnevni podaci)

Izvor: Bloomberg LP

Tokom prvog dela izveštajnog perioda, evro je ojačao za 1,07% prema dolaru, pre svega pod uticajem objavljivanja podataka o snažnom privrednom rastu Nemačke tokom trećeg tromesečja. Nemački BDP, prema preliminarnoj proceni, u trećem tromesečju porastao je za 0,8%, što je više od 0,6%, koliko je iznosio očekivani rast i rast ostvaren u prethodnom tromesečju. Privrednom rastu znatno je doprinela spoljna trgovina, usled znatno bržeg rasta izvoza od rasta uvoza, kao i investicije u opremu, dok su državna i privatna potrošnja bile stabilne. Takođe, vrednost evra bila je podržana objavom ZEW indeksa za Nemačku, čije komponente procene trenutne situacije i očekivanja u novembru rastu, kao i ZEW indeks očekivanja zone evra. Predsednik ZEW instituta Vambah izjavio je da su izgledi po pitanju stanja nemačke privrede ohrabrujući, dodajući da snažne stope privrednog rasta širom Evrope podržavaju budući rast Nemačke i pozitivno deluju na očekivanja za narednih šest meseci.

Sredinom nedelje, dolar se blago oporavlja, pod uticajem objave solidnih privrednih podataka o baznoj inflaciji i maloprodaji u SAD tokom oktobra. Stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne cene hrane i energenata, iznosila je u oktobru 0,2% u odnosu na prethodni mesec, što je iznad septembarskih 0,1%, dok je stopa bazne inflacije, posmatrano u odnosu na isti period prethodne godine, u oktobru bila na nivou od 1,8%, što je iznad očekivanja i rasta iz septembra (1,7%). Bazna inflacija se u oktobru ubrzala pre svega pod uticajem rasta cena stanovanja i cena medicinskih usluga. Takođe, tokom oktobra

neočekivano raste maloprodaja u SAD, uz reviziju rasta navise iz prethodnog meseca. Dolar dalje jača prema evru nakon što je Predstavnički dom u Kongresu SAD usvojio predlog zakona o reformi poreske politike u SAD, kojim se planira niz poreskih smanjenja za kompanije i domaćinstva, počevši od 2018. godine. Međutim, neizvesnost oko toga kako će izgledati konačna verzija izmena poreskog zakona i kada bi ona mogla biti usvojena dovela je do slabljenja dolara na kraju nedelje, na čiju se vrednost negativno odrazio i rast političkih neizvesnosti u SAD, pod uticajem vesti o povezanosti Rusije s predsedničkim izborima u SAD održanim prethodne godine.

Na početku druge nedelje, vrednost evra prema dolaru opada, pod uticajem kraha pregovora o formiranju nove koalicione vlade u Nemačkoj, između stranke *CDU/CSU* Angele Merkel i slobodnih demokrata i zelenih, nakon što su predstavnici slobodnih demokrata (*FDP*) izjavili da postoje nepremostive razlike u stavovima između njih i partije zelenih. Međutim, ubrzo se smanjuje zabrinutost investitora, usled toga što se fokus vratio na i dalje snažan privredni rast Nemačke i zone evra.

Sredinom nedelje, dolar slabi nakon objave nešto lošijih privrednih podataka u SAD, pre svega neočekivano pada porudžbina trajnih dobara u oktobru, te smanjenja dugoročnih inflacionih očekivanja, prema istraživanju Univerziteta iz Mičigena. Vrednost dolara dodatno opada nakon objave izveštaja sa sastanka FED-a završenog 1. novembra, u kome se ističe zabrinutost oko neočekivano niske inflacije u SAD, kao i to da se nekoliko članova protivi povećanju referentne kamatne stope na narednom sastanku sredinom decembra, zato što se smatra da bi to moglo smanjiti inflaciona očekivanja. S druge strane, navodi se da će većina članova podržati rast kamatne stope u decembru, te da članovi FED-a smatraju da će dobro stanje na tržištu rada uticati na ubrzanje inflacije u narednom periodu.

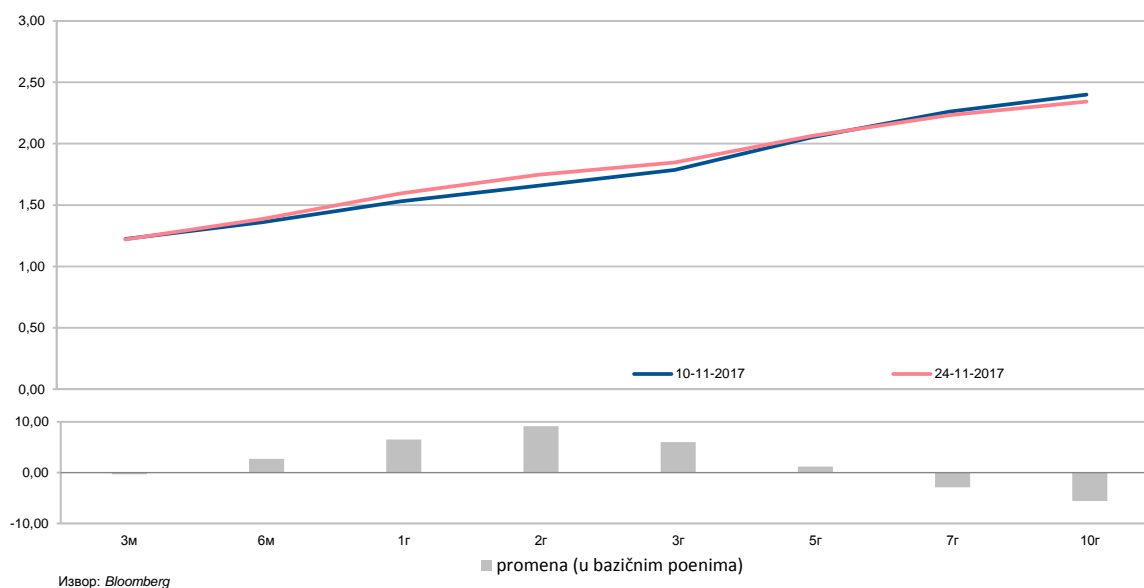
Značajnije jačanje evra prema dolaru u drugoj polovini nedelje usledilo je najpre pod uticajem objave preliminarnih vrednosti *PMI* indeksa zone evra, čija je kompozitna vrednost porasla na najviši nivo od aprila 2011. godine, što ukazuje na nastavak snažnog rasta privredne aktivnosti na početku četvrtog tromesečja. Rast se ubrzao i u proizvodnom, i u uslužnom sektoru zone evra. Potom je vrednost evra bila podržana rastom vrednosti *IFO* indeksa poslovne klime u Nemačkoj na istorijski najviši nivo tokom novembra (117,5). Takođe, na jačanje evra krajem nedelje pozitivno su se odrazili povećani izgledi za formiranje „velike koalicije” u Nemačkoj, nakon što su predstavnici *SDP*-a doneli odluku da se održe razgovori s kancelarom Angelom Merkel, iako su prethodno početkom nedelje ponovili da žele da idu u opoziciju. Tokom druge nedelje, evro je ojačao za 1,47% prema dolaru, odnosno za 2,30% tokom kompletnog izveštajnog perioda.

2. Tržište hartija od vrednosti

2.1. Državne obveznice SAD

Kriva prinosa državnih obveznica SAD

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Prinosi državnih obveznica SAD u toku izveštajnog perioda povećani su na kraćem i srednjem delu krive, dok su kod instrumenata duže ročnosti smanjeni. Prinos dvogodišnjih državnih obveznica povećan je za oko devet bazičnih poena, dok je prinos desetogodišnjih instrumenata smanjen za oko šest bazičnih poena, odnosno nagib krive prinosa se smanjio.

Početak prve nedelje izveštajnog perioda, prinosi su porasli, pri čemu je kod dvogodišnjih instrumenata zabeležen najviši nivo prinosa za poslednjih devet meseci, jer investitori očekuju da će FED nastaviti s postepenim povećanjem referentne kamatne stope, a da će Trezor SAD povećati obim emisija instrumenata kratkog i srednjeg roka. Prema izveštaju FED-a iz Njujorka, inflaciona očekivanja u oktobru za narednu godinu dana blago su se povećala na 2,61%, sa 2,54% u septembru, dok su očekivanja za naredne tri godine nepromenjena i iznose 2,8%. Sredinom nedelje, prinosi su se blago smanjili uprkos objavi solidnih podataka o inflaciji i maloprodaji u SAD. Stopa rasta potrošačkih cena u oktobru iznosila je 0,1% u odnosu na prethodni mesec, što je u skladu sa očekivanjima, nakon 0,5% u septembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, potrošačke cene su povećane za 2,0% (očekivano 2,0%; prethodno 2,2%). Stopa bazne inflacije, koja isključuje volatilne cene hrane i energenata, u oktobru je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, iznad rasta u septembru (0,1%), dok u odnosu na oktobar prethodne godine raste za 1,8%, što je iznad očekivanja i rasta u prethodnom mesecu (1,7%). U oktobru najbrže rastu cene stanovanja, medicinskih usluga, avio-prevoza i polovnih automobila, dok je pad cena energenata (nakon septembarskog rasta usled uragana), kao i cene hrane, koje su ostale nepromenjene u odnosu na prethodni mesec, uticao da rast cena bude ograničen. Maloprodaja u SAD u oktobru raste za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, dok je stopa rasta u septembru revidirana naviše, sa 1,6% na 1,9%. Rast maloprodaje bez automobila i goriva iznosio je 0,3% (očekivano 0,3%; u septembru 0,6%). U maloprodaji, najviše su porasle cene nameštaja, elektronike i garderobe, dok je rast cena u oktobru takođe imao pozitivan uticaj. Krajem nedelje, prinosi su nastavili da rastu nakon objave podataka o industrijskoj proizvodnji u SAD, koja je u oktobru povećana za 0,9%, nakon 0,4% u prethodnom mesecu. Proizvodnja prerađivačkog sektora povećana je za 1,3% (očekivano 0,6%), dok je podatak iz prethodnog meseca revidiran sa 0,1% na 0,4%. Stopa iskorišćenosti proizvodnih kapaciteta u septembru je povećana na 77% (očekivano 76,3%; prethodno 76,4%). Brži rast industrijske aktivnosti posledica je oporavka od uragana

koji su pogodili SAD. Na rast prinosa u SAD krajem nedelje uticali su i podaci s tržišta nekretnina. Broj započelih stambenih objekata u oktobru povećan je za 13,7% u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 5,6%), dok je podatak za septembar revidiran naviše, sa -4,7% na -3,2%. Broj izdatih građevinskih dozvola u oktobru takođe je povećan, za 5,9% u odnosu na prethodni mesec (očekivano 2,0%), dok je podatak za septembar revidiran naviše, sa -4,5% na -3,7%.

Početak druge nedelje izveštajnog perioda, prinosi su nastavili da rastu, naročito kod instrumenata kraće ročnosti, tako da je razlika prinosa (do dospeća) između desetogodišnje i dvogodišnje državne obveznice iznosila samo oko 58 b.p., najmanje za poslednjih deset godina. Predsednik FED-a Dženet Jelen rekla je da je FED veoma blizu ostvarivanja ciljeva (inflacija od 2% i puna zaposlenost), te da je bilo potrebno povećavanje referentne kamatne stope, kako ne bi došlo do pregrevanja privrede SAD i kako bi se stvorio prostor za njeno smanjenje u slučaju da u narednom periodu dođe do negativnih šokova, ali da bi prebrzo povećanje kamatnih stopa uticalo da inflacija ostane ispod ciljanog nivoa. Ona je obavestila predsednika Trampa da će napustiti mesto člana Odbora guvernera FED-a nakon što predloženi novi predsednik FED-a Pael stupi na dužnost. Trebalo je da njen mandat u Odboru traje do kraja januara 2024. godine, a nakon njene odluke o povlačenju ostala su upražnjena četiri mesta (od ukupno sedam) u tom telu. Sredinom nedelje prinosi su opali, nakon objave izveštaja sa sastanka FED-a i nešto lošijih privrednih podataka u SAD. U izveštaju sa sastanka FED-a koji je završen 1. novembra, navodi se da se većina članova *FOMC*-a zalaže za povećanje referentne kamatne stope na narednom sastanku sredinom decembra, dok se nekoliko članova protivi, jer smatra da to može smanjiti inflaciona očekivanja u SAD. Takođe, navodi se zabrinutost FED-a oko neočekivano niske inflacije, ali i uverenje da će dobro stanje na tržištu rada uticati na njeno ubrzanje, iako Filipsova kriva ima manji nagib nego u prethodnim ekonomskim ciklusima. Nekoliko članova izrazilo je zabrinutost oko mogućeg povećanja finansijskih neravnoteža, jer su uslovi finansiranja dodatno relaksirani uprkos tome što je FED povećavao referentnu kamatnu stopu, što ukazuje na potrebu da se dodatno pooštri monetarna politika iako je inflacija ispod ciljanog nivoa. Porudžbine trajnih dobara, prema preliminarnim podacima za oktobar, smanjene su za 1,2% u odnosu na prethodni mesec (očekivan rast od 0,3%), nakon rasta u prethodna dva meseca (2,1% u avgustu i 2,2% u septembru). Najveći rast porudžbina u oktobru beleži se kod automobila i delova (1,7%), metala (1,3%), električne opreme (0,8%), mašina (0,6%), kompjutera i elektronike (0,4%). Kada se isključe transportna sredstva, koja su volatilna komponenta, porudžbine rastu za 0,4%, nakon 1,1% u prethodnom mesecu. Nove porudžbine kapitalnih dobara, koje se koriste kao indikator planova investicione potrošnje, smanjene su u oktobru za 0,5%, nakon rasta od 2,1% u septembru. Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema konačnoj proceni za novembar, iznosio je 98,5 (očekivano 98,0), nakon 100,7 iz oktobra. Vrednost indeksa, iako je smanjena, nalazi se na visokom nivou, blizu maksimuma za poslednjih 13 godina i ukazuje na visok optimizam kod potrošača i nastavak solidnog rasta privatne potrošnje u SAD. Komponenta procene trenutne situacije smanjena je sa 116,5 na 113,5, dok je komponenta očekivanja smanjena sa 90,5 na 87,6. Dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina) smanjena su za 0,1 p.p., na 2,4%, dok su očekivanja inflacije u narednoj godini dana povećana sa 2,4% na 2,5%. Tržišta u SAD u četvrtak su bila zatvorena zbog praznika (Dan zahvalnosti), dok su u petak radila uz nizak obim trgovanja, te nije bilo veće promene prinosa.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

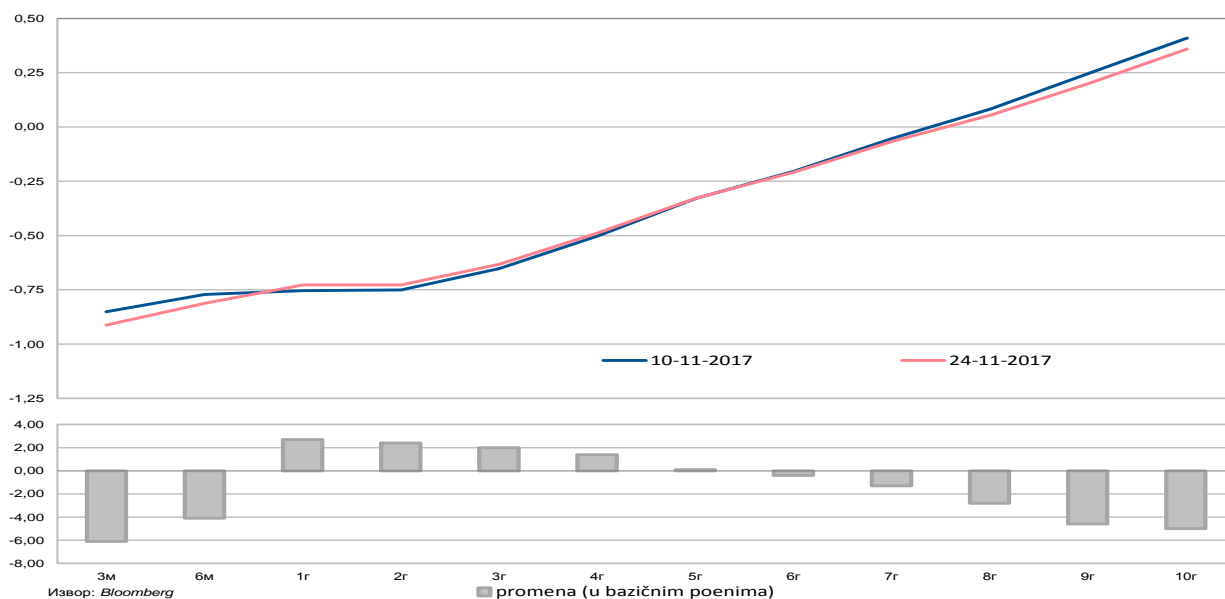
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I Stopa rasta potrošačkih cena, Y/Y (15. 11. 2017)	Okt.	2,0%	2,0%	2,2%
II Stopa rasta maloprodaje, M/M (15. 11. 2017)	Okt.	0,0%	0,2%	1,9%
III <i>PMI</i> indeks, kompozitni, preliminarni (24. 11. 2017)	Nov.	–	54,6	55,2

Izvor: Bloomberg LP.

2.2. Državne obveznice Nemačke

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke

(na dan, na godišnjem nivou, u %)

Tokom izveštajnog perioda, prinosi nemačkih državnih obveznica duže ročnosti blago su se smanjili, dok se prinosi obveznica kraće ročnosti nisu znatnije menjali. Prinos desetogodišnje nemačke državne obveznice smanjen je sa 0,41% na 0,36%, na šta je najvećim delom uticalo jačanje evra usled objave dobrih privrednih podataka u zoni evra, što je smanjilo inflaciona očekivanja.

Tokom prve nedelje izveštajnog perioda, objavljena je druga procena BDP-a za zonu evra, kao i podaci o *ZEW* indeksu za Nemačku i celu zonu evra. BDP zone evra povećan je u trećem tromesečju za 0,6% u odnosu na prethodno tromesečje, odnosno za 2,5% u odnosu na isto tromesečje prethodne godine. Oba podatka bila su u skladu s prethodnom procenom. BDP u Nemačkoj, prema preliminarnoj proceni za treće tromesečje, raste za 0,8%, što je iznad očekivanja i rasta u prethodnom tromesečju od 0,6%. U odnosu na isti period prethodne godine, rast iznosi 2,8% (očekivano 2,3%), dok je podatak za prethodno tromesečje revidiran sa 2,1% na 2,3%. Na dobar rast nemačke privrede uticali su spoljna trgovina, odnosno brži rast izvoza od uvoza, kao i rast investicija, dok je potrošnja bila stabilna. *ZEW* indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj u novembru je povećan na 88,8 sa 87,0, koliko je iznosio u oktobru (očekivano 88,0). *ZEW* indeks očekivanja u Nemačkoj u novembru raste na 18,7 (očekivano 19,5), sa 17,6 iz prethodnog meseca. *ZEW* indeks očekivanja zone evra u novembru raste na 30,9 sa 26,7, zabeleženih u oktobru. Najveći broj analitičara (90,8%) ne očekuje promene kratkoročnih kamatnih stopa u zoni evra, odnosno očekuje njihov rast u SAD (85,3%) u narednih šest meseci, dok 79,3% analitičara očekuje rast dugoročnih kamatnih stopa u SAD, odnosno 63,8% analitičara njihov rast u Nemačkoj u narednih šest meseci. Rast inflacije u SAD u narednih šest meseci očekuje 62,0% analitičara, dok 52,6% ne očekuje promene u stopi inflacije u zoni evra.

Predsednik ECB-a Dragi izjavio je da je ECB sve više uverena da će se privredni oporavak u zoni evra nastaviti, ali da slab rast zarada ukazuje na to da je privredi zone evra i dalje potreban podsticaj od strane monetarne politike, odnosno da su povoljni uslovi finansiranja glavni pokretač oporavka. Predsednik Bundesbanke Vajdman izjavio je da je ekonomija zone evra u boljem stanju nego što bi se to moglo pretpostaviti posmatrajući inflaciju, kao i da očekuje da inflacija ostane relativno niska, ali da postepeno ubrzava ka ciljanom nivou. Takođe, rekao je da je ekspanzivna monetarna politika i dalje neophodna, ali da bi trebalo da ECB objavi tačan datum završetka *QE* programa.

Tokom druge nedelje izveštajnog perioda, objavljeni su podaci o indeksu poverenja potrošača, *PMI* kompozitnom indeksu, kao i *IFO* indeksu poslovne klime u zoni evra. Indeks poverenja potrošača u zoni evra, prema preliminarnoj proceni za novembar, iznosio je 0,1 (očekivano -0,8; u prethodnom mesecu -1,1), što je bila najviša vrednost od januara 2001. godine i ukazuje na nastavak snažnog rasta optimizma kod potrošača, najvećim delom usled daljeg napretka na tržištu rada u zoni evra. Kompozitni *PMI* indeks zone evra, prema preliminarnoj proceni za novembar, povećan je na 57,5, što je iznad očekivanja i vrednosti iz oktobra (56,0) i najviši nivo od aprila 2011. godine, što ukazuje na nastavak snažnog rasta ekonomske aktivnosti u zoni evra na početku četvrtog tromesečja. Vrednosti kompozitnog *PMI* indeksa u dve najveće članice zone evra, Nemačkoj (57,6) i Francuskoj (60,1), takođe rastu u odnosu na prethodni mesec, nalaze se na relativno visokom nivou i ukazuju na rast aktivnosti i u proizvodnom, i u uslužnom sektoru. *IFO* indeks poslovne klime u Nemačkoj u novembru raste na 117,5 (prethodno 116,8; očekivano 116,7), što je istorijski najviša vrednost indeksa i ukazuje na veoma visok nivo optimizma u najvećoj evropskoj privredi usled globalnog privrednog rasta, kao i na nastavak rasta privredne aktivnosti u Nemačkoj u četvrtom tromesečju. Predsednik *IFO* instituta Fuest izjavio je da podaci ukazuju na rast BDP-a od 0,7% tokom četvrtog tromesečja.

Tokom izveštajnog perioda, porasla je politička neizvesnosti u Nemačkoj. Pregovori o formiranju nove vlade prekinuti su. Predsednik slobodnih demokrata (*FDP*) Lindner izjavio je da su razlike u stavovima između njegove partije i partije zelenih za sada nepremostive, što je povećalo verovatnoću novih izbora, posebno jer su iz *SDP* ponovili da neće ponovo praviti tzv. veliku koaliciju. Ipak, nešto kasnije pojavila se mogućnost koalicije sa *SDP*, kako bi se prevazišla politička kriza.

Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zemalja Evropske monetarne unije

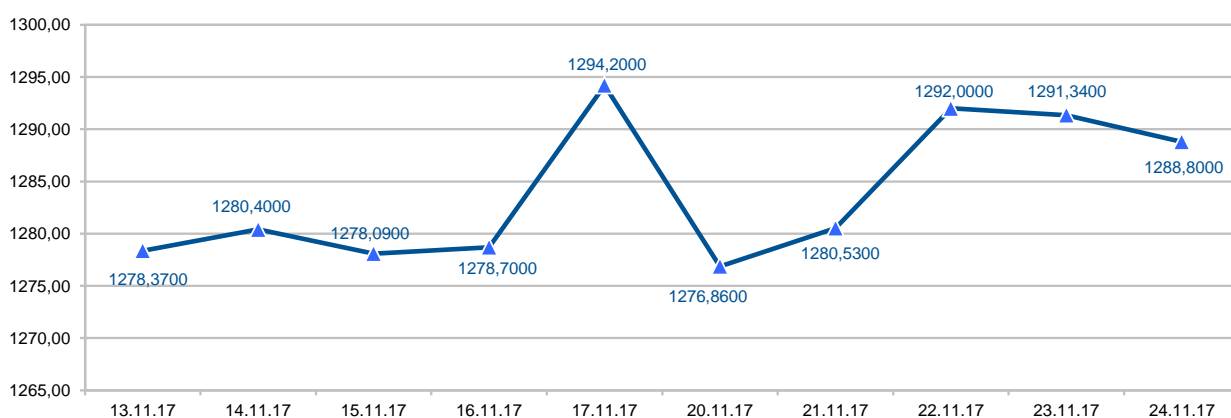
	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
I <i>ZEW</i> indeks očekivanja u zoni evra (14. 11. 2017)	Nov.	–	30,9	26,7
II Poverenje potrošača u zoni evra (22. 11. 2017)	Nov.	-0,8	0,1	-1,1
III <i>PMI</i> kompozitni indeks u zoni evra (23. 11. 2017)	Nov.	56,0	57,5	56,0

Izvor: Bloomberg LP.

3. Zlato

Zlato

(dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg LP

Cena zlata do sredine nedelje blago raste, usled stabilizacije kursa dolara, smanjene aktivnosti na tržištima akcija i opreznosti investitora u pogledu usvajanja poreske reforme u SAD, nakon znatnog pada cene zlata krajem prethodne nedelje, do kog je došlo uporedo s rastom prinosa državnih obveznica SAD.

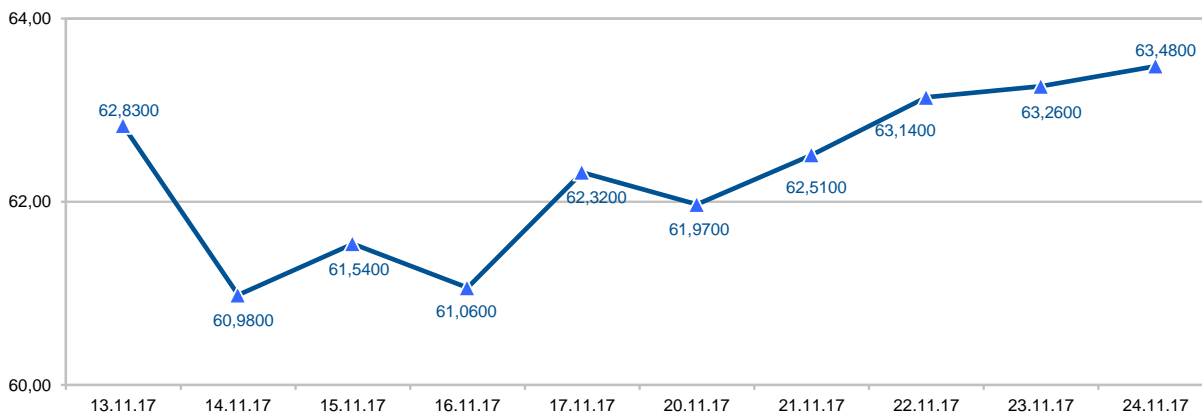
Sredinom nedelje cena ponovo pada, usled jačanja dolara, kao posledica objave nešto boljih privrednih podataka o baznoj inflaciji i maloprodaji u SAD, dok je poslednjeg dana cena zlata porasla na najviši nivo u poslednjem mesecu, pod uticajem ponovnog rasta neizvesnosti oko komplikovanog procesa usvajanja reformi poreskog zakona u SAD. U toku prve nedelje, cena zlata porasla je za 1,47%.

Izraženiji pad cene zlata na početku drugog dela izveštajnog perioda bio je posledica rasta vrednosti dolara, usled očekivanja skorijeg povećanja referentne kamatne stope u SAD, kao i rasta političkih neizvesnosti u Nemačkoj, nakon neuspeha pregovora o formiranju nove vlade. Oporavku cene u nastavku nedelje doprinela je smanjena zabrinutost investitora za moguću političku krizu u Nemačkoj, te njihova uverenost u snagu privrede zone evra. Uporedo dalje raste tražnja za zlatom i dolar slabi, nakon objave nešto slabijih privrednih podataka u SAD i izveštaja sa sastanka FED-a održanog početkom novembra, u kome se ističe zabrinutost članova FED-a niskom inflacijom, ali se takođe ukazuje na očekivani rast kamatne stope na sastanku u decembru. Na kraju nedelje cena u izvesnoj meri pada, usled nastojanja investitora da ostvare profit po osnovu njenog prethodnog rasta, kao i usled nešto slabije tražnje za zlatom iz Indije i Kine. U toku druge nedelje, cena zlata smanjena je za 0,42%, dok je u odnosu na kraj prethodnog izveštajnog perioda cena porasla za 1,05%.

4. Nafta

Dated Brent OIL

(dnevni podaci, USD po barelu)

Izvor: Bloomberg LP

Cena nafte u toku prvog dela izveštajnog perioda pada za 1,84%. Padu cena na početku nedelje najpre je doprinela zabrinutost u vezi s rastom broja naftnih bušotina u SAD tokom protekle nedelje, dok izveštaj OPEC-a, prema kome se naredne godine očekuje deficit na globalnom tržištu nafte od 800.000 barela po danu, uz nepromenjenju proizvodnju OPEC-a, nije bitnije uticao na cene, usled sumnji investitora u prognoze o rastu proizvodnje nafte od strane zemalja van OPEC-a, a za koje tržišni učesnici smatraju da su preniske.

S druge strane, izveštaj Međunarodne agencije za energetiku, prema kome se očekuje rast zaliha nafte tokom prve polovine 2018. godine, usled očekivanja znatno višeg nivoa proizvodnje zemalja koje nisu članice OPEC-a (rast od 1,4 miliona barela po danu) u odnosu na očekivanja OPEC-a, i prognozirani rast globalne tražnje od 1,3 miliona barela po danu, uticao je na dodatni pad cena nafte. Ovaj trend nastavljen je nakon objave izveštaja o rastu zaliha sirove nafte i benzina u SAD tokom protekle nedelje, ali su rast aktivnosti rafinerija i smanjenje zaliha destilata nafte rezultirali njihovim privremenim oporavkom, da bi potom ponovo prevladale brige oko rasta proizvodnje u SAD. Međutim, na kraju nedelje cena raste preko 2%, usled privremenog zatvaranja jednog od najvećih naftovoda u Severnoj Americi i tržišnih očekivanja da će OPEC postići dogovor o produžetku važenja sporazuma o smanjenju proizvodnje nafte posle marta 2018. godine, nakon izjava ministra energetike Saudijske Arabije koje su išle u prilog ovoj odluci.

Nakon pada cene na početku druge nedelje, ona se u nastavku oporavlja, podržana očekivanjima produžetka dogovora između *OPEC*-a i drugih vodećih proizvođača nafte van *OPEC*-a, iako je rast cene bio ograničen brigama oko rasta proizvodnje sirove nafte u SAD. Pad zaliha sirove nafte manji od očekivanog tokom protekle nedelje uticao je na privremeni pad cena nafte u toku nedelje, ali su one ostale blizu najvišeg nivoa u poslednje dve godine, zbog toga što će biti potrebno nekoliko nedelja da se ponovo uspostavi rad jednog od najvećih naftovoda kojim Kanada snabdeva SAD. U toku drugog dela izveštajnog perioda, cena nafte porasla je za 1,86%, te je u toku kompletnog posmatranog perioda cena smanjena za svega 0,02%.